A közeljövőben:

Olcsóbb lesz több ruházati áru

Az idén 2,5 milliárd forinttal nagyobb, 29,8 milliárdos forgalommal számol a ruházati kereskedelem, amely megfelelő árualapot biztosít többségében hazai forrásból, és gondoskodik az alacsonyabb jövedelmű rétegek igényeinek kielégítéséről is. A minisztérium árpolitikája, szigorú előírása szerint a ruházati termékek árai csak a használati érték változásával együtt, annak mértékében emelkedhet. A ruházati kereskedelem az ipartól azt kéri, hogy a korszerűbb, a divatosabb, a drágább termékek gyártásával egyidőben gondoskodjék a keresettebb, olcsó áruk folyamatos termeléséről is.

A közeljövőben életbe lép a 300 millió forint kihatású ruházati árleszállítás, amelynek során olcsóbb lesz a pelenka, a szintetikus kötött gyermekruházati cikk, az orkán és a műbőr gyermek felsőruházati termék, a pamut ruhaszövet és a függöny.

A ruházati kereskedelem igazgatóinak csütörtökön a Belkereskedelmi Minisztériumban tartott értekezletén kerültek szóba ezek a kérdések. A tanácskozáson a minisztérium és a vállalatok vezetői meghatározták a ruházati kereskedelem idei feladatait, a lakosság jobb ellátásához szükséges tennivalókat.

Kőbánya korszerűsítése

Komlónak nemcsak kokszolható feketszene, de a köve is „kapós". A város határában bányászott vulkánikus eredetű andezit országos viszonylatban a legjobbak közé tartozik, kiválóan alkalmas útépítésre, mert megtartja érdességét, nem síkosodik, biztonságosabbá teszi a közlekedést. Csaknem 50 millió tonna kínálkozik kitermelésre, ami hosszú életet biztosít az üzemnek.

Most a 9 millió forintos költséggel végrehajtott korszerűsítés során olyan gépeket szereztek be, amelyekkel a különleges tisztaságú és finomságú zúzalék termelését tudják növelni.

Óvodajubileum

— Mit jelent az, Zolika, hogy százéves az óvodánk? — kérdezi a kis Lengyel Zolit az óvónéni.

— Hogy száz éve épült ez a ház.

— Ez nem ház! — kiabál bele Simonovszky Józsi.

— Ablaka, ajtaja van, meg teteje — szól hozzá csodálkozva Vass Lajosné vezetőóvónő.

— Ezt csak a felnőttek mondják — folytatja Józsika izgatottan. — Pedig ez nem olyan ház! Ez óvoda.

Az óvónéni megsimogatja kis buksi fejét. Hát persze, az óvoda a gyerekeknek nem akármilyen ház!

Életük egy darabja. Napjaik nagyobb részét itt töltik. Mókával, tanulással.

Száz éve vette meg a Hétvezér utcai épületet Gáspár Ignác tulajdonostól a városi nőegylet, kisdedóvó céljaira. Megbarnult képek őrzik a hajdani óvodások, óvónénik arcát, száz gyermekre ügyeltek itt akkor, s neveltek az óvónénik, dajkák. Az ünnepségre készített kis házi kiállításon érdekes neveléstörténeti dokumentumokat láthatunk: 1894-től nevelési és módszertani tervek, kis dalos könyv. Egy darabja ez az óvoda Szeged város történetének is: átélte az épület a nagy árvizet, a világháborúkat, 1918-ban francia katonák kórháza volt.

Igazán széppé csak az utóbbi években fiatalodott: 1965-ben felújították, korszerűsítették úgy, hogy a ma itt cseperedő 85 apróságnak kellemes, szép második otthona lett.

A vendégeknek szép műsorral kedveskednek a gyerekek. A „nagyok", a hamarosan iskolába kerülő nagycsoportosok sok-sok verset, dalt tudnak már, a „középsősök" Vágó Ferencné óvónő vezetésével szép kis mesejelenetet adnak elő. A három kis mesemondó — Szántó Tomi, Szekeres Tibi és Éri Laci — bevezetője után a „kis béka", a „kis pocok", a „cinke", a „szarvasbogár" és a „rövidlátó kis hangya" történetét ismerjük meg. Jókedvűen, lelkesen mondják — nyoma sincs a lámpaláznak. Hát még a legkisebbek! Kisbuksikon nagy fehér kuktasapka, selypítve, de buzgón mondják a versikéket. Forgács Mihályné óvónéni velük örül a nagy tapsnak.

A rókusi iskola úttörői egy hatalmas, szép babát hoztak ajándékba az ünneplő ovisoknak.

A városi tanács vb. művelődési osztályának vezetője, Kovács József, jutalmat adott át az óvoda nevelőinek, dolgozóinak.

A szomszédos hangszergyár pedig egy szerződést tett le az ünneplő óvoda asztalára: patronálásukat vállalják, minden szükséges javítást elvégeznek, játékokat készítenek az óvoda számára.

Nagy eseménye ez a szegedi köznevelésnek, ritka jubileum. Száz év — az száz év.

Érdemes lenne az épület falára egy kis táblát tenni — nincs más százéves óvoda Szegeden, de a házak között se sok van, amely még az árvízzel is dacolt.

Sz. M.

Könyvünnepek a járásban

Valamennyi járási könyvünnep, olvasómozgalom előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában szerepet vállal a Könyvbarát-olvasómozgalom járási akcióbizottsága. Tagjai — könyvtárosok, könyvterjesztők, társadalmi és tömegszervezetek képviselői — tegnap, csütörtökön délelőtt tartották idei első ülésüket.

Az ülésen az akcióbizottság elnöke, Kálló Antal, a Hazafias Népfront járási titkára ismertette az ez évi munkatervet, dr. Vitos Zoltánné beszámolt a mezőgazdasági könyvhónap járási eseményeinek előkészítéséről, valamint értékelték a „Kell a jó könyv" olvasópályázat eredményeit. (Mint már beszámoltunk róla, a szegedi járás pályázói szerepeltek legeredményesebben, megszerezve az országos pályázat első helyezését.)

Az akcióbizottság idei munkáját meghatározzák a könyv évének ünnepi eseményei. A hagyományos könyvünnepek — költészet napja, ünnepi könyvhét, őszi könyvhetek — járási rendezvényeinek megszervezése mellett az idén a magyar könyv születésének 500. évfordulójával kapcsolatos megemlékezések előkészítése is szerepel a munkatervben. A mezőgazdasági könyvhónaphoz kapcsolódó szervezőmunka eredményeként öt járási szakszövetkezetben rendeznek találkozót februárban, mezőgazdasági szakkönyvek írói és az olvasók között. Ezeken a találkozókon kiállítják a boltokban megvásárolható szakkönyveket és előzetes tájékoztatást adnak a később megjelenőkről is.

Képernyő

Az Ukrán Televízió estje

Egyetlen művészi filmalkotás is sok mindent közölhet a nézővel egy nép múltjáról, jelenéről, de az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaság Televíziójának estje, ez a szerdán látott, közel ötórás összeállítás — nyugodtan mondhatjuk — teljes képet adott Ukrajnáról. A fő műsoridőben látott A golószejevi erdő című, Valentyin Szobko novellája alapján készült tévéfilmen kívül ugyanis a legváltozatosabb témájú és műfajú darabok rendkívül sok oldalról mutatták be az ukrán nép életét. Az est műsorának legfőbb erénye volt ez a változatosság, hiszen az immár hagyományos nemzeti estek bemutatásával kitűzött célok elsősorban így érhetők el.

Folklórfilm, dokumentumfilm, riportfilm, revüfilm, portréfilm — olvashattuk a gyorsan pergő műsorok címei alatt, az egymást követő témák különbözősége pedig folytonos figyelmet váltott ki és igényelt. Az ukrán folklórról keresztmetszetet adó filmek, az est méltó nyitányának szereplői a csodálatos népművészeti ruhakölteményeken kívül érdekes népszokásokat, zenei hagyományokat is bemutattak. A világhírű jégtáncosok produkciói közben a bravúros operatőri megoldásokra is fel kellett figyelni, csakúgy, mint A virágzó Ukrajna című rövidfilm néhány képsorának mesteri fényképezésére. A 2×2=x című dokumentumfilm viszont tartalma-mondandója miatt kerülhetett érdeklődésünk középpontjába, hiszen a mi gondjainkról és feladatainkról is szólt. A harkovi 17-es számú iskolában folyó kísérlet célja tudniillik lényegében ugyanaz, mint amit az oktatáspolitikai határozat a magyar iskolák számára célul megjelölt: a gyerekek gondolkodási készségének fejlesztése, a megismerés vágyának kialakítása, a tanulás alkotó tevékenységgé válásának elősegítése. A harkovi iskola egyenleteket könnyedén megoldó elsőosztályosai, komoly fizikai kísérleteket végző harmadikosai nem csodagyerekek, „csak" egy valóban korszerű iskola diákjai. Volt egy újszerű műsora is az ukrán estnek. Magyar tévések, Butskó György és Farkas József készítettek egy sajátos, „magyar szempontú" riportfilmet Kijevről, amelyből nemcsak az derült ki, milyen sokoldalúak kapcsolataink kijevi intézményekkel, üzemekkel, emberekkel, hanem sok új információ segítségével teljesebb lett képünk erről a szép városról. Érdemes lenne az ezután rendezendő nemzeti estek műsorait egy-egy hasonló, „saját készítésű" filmmel élénkíteni.

S. E.

Lengyel zenekar Szegeden

Érdekes zenei eseményre kerül sor vasárnap, január 28-án Szegeden: délelőtt 11 órakor a Nemzeti Színházban lengyel szimfonikus zenekar ad koncertet. A lengyel együttes, a Bydoszczi Pomorska filharmónia szimfonikus zenekara a két ország közötti kulturális egyezmény 25. évfordulója alkalmából látogat hazánkba.

A neves lengyel zenekar 1946-ban alakult, s fennállásának 25 éve alatt 2 ezer 600 hangversenyt adott. Többször járt külföldön: Csehszlovákiában, Szovjetunióban, Romániában, Bulgáriában és Olaszországban, olyan kiváló karmesterekkel és szólistákkal, mint Aram Hacsaturján, Ernest Ansermet, Leopold Stokowsky, Carlo Zecchi, Gennagyij Rozsgyesztvenszkij, Roberto Benzi, Szvjatoszlav Richter.

Az együttes karmestere, aki a szegedi koncertet is vezényli, Witold Krzemienski. Művészi pályáját 1927-ben kezdte, s vezette a sziléziai, a lodzi, a krakkói és a poznani filharmonikusok zenekarát. Többször vendégszerepelt külföldön, többek között Ausztriában, Jugoszláviában és Belgiumban.

A lengyel zenekar szegedi koncertjén Krysztof Penderecki Polymorfia című műve, Chopin c-moll zongoraversenye és Csajkovszkij IV. szimfóniája szerepel. A zongoraversenyt Lidia Grychtolowna, a fiatal zongoraművésznő mutatja be, aki csodagyerekként tűnt fel, és 1957-től Olaszországban tanult. Egész Európát bejárta már, hangversenyezett Magyarországon is, de szerepelt már Észak- és Dél-Amerikában, Kubában, Kínában és Japánban.

Nápolyt látni és...

Új filmek

Színes magyar film. Írta: Kállai István; kép: Lőrincz József; zene: Vukán György; rendezte: Bácskai Lauró István. Főszereplők: Váradi Hédi, Halász Judit, Ernyei Béla, Bujtor István, Kovács György, Páger Antal.

Bácskai Lauró István jó rendező — gondolhattuk A hamis Izabella, vagy a Gyula vitéz télen-nyáron című filmjei alapján. Az új magyar filmvígjáték, a Nápolyt látni és... forgatókönyvének egyszeri megtekintése után tudnia kellett volna: ebből nem lehet jó vígjátékot csinálni. Bácskai Lauró azonban megcsinálta — és tényleg nem jó.

Az író sikeresen kiválasztotta a viccek örökzöld témái közül azokat, amelyekről — viccen kívül — már semmit sem lehet mondani: a szerelmi négyszög szokásos bonyodalmai megtűzdelve a „kapcsolatok külfölddel magyar módra" címmel összefoglalható, közunalomnak örvendő epizódokkal, mindez pedig átitatva egyfajta — az alkotók talán így nevezték — társadalmi-közéleti kritikai hanggal. Azért gondolom, hogy így nevezték, mert a filmkockákon végestelen-végig bizonygatják: tessék már elhinni, hogy ez a nagy magyar valóság, amiről mi úgy állítjuk ki a nem éppen kitűnő végbizonyítványt, ha kommentár nélkül (esetleg a gyengébbek kedvéért néhány szatirikus hangú mondattal és gúnyos ajkbiggyesztéssel), azon pőrén bemutatjuk. Csakhogy... a magyar valóságban már régen nem számít közéletinek sem a nyelvi leleménynyel „művészettörténésznek" titulált bárpillangókról, sem a gutaütésre hajlamos, kövér és földbuta cégvezető igazgatókról, gátlástalan karrierista beosztottakról szóló kritika. Arról nem is beszélve, hogy a magyar valóság korántsem szupermodern lakásokból és hivatalokból, bíborfényben fuldokló csónakházakból, és vidámparkokból áll össze. Ezek előállítására esetleg a filmvállalatnak lehet pénze, amit viszont jobb helyre is tehetne.

Ha már „társadalmi mondanivaló" sehol sincs ebben a filmben — vigye kánya, legyen „csak" víg, hiszen vígjáték. De nem víg. Gusztus dolga, engem ezek az örökzöld témák „lelombozónak", elkopott bonyodalmak untatnak, a színészek kényszerű vidámkodásától pedig mindenféle viszolygásaim támadnak. Váradi Hédi például a külföldön tudós magyar jogász, az itthon hisztériás buta liba szerepében szélsőséges eszközökkel játssza el ezeket a szélsőséges figurákat. Nápolyban félrelép az ifjú külkereskedővel (Ernyei Béla), itthon pedig a már emlegetett bonyodalmak után egymásra találnak a kárvallottak, a megcsalt férj (Bujtor István) és a megcsalt feleség (Halász Judit). Erről szól a film, és míg mindez lejátszódik, talán nevetni is lehetne. Hiszen végtére is ez egy — bár régi — vígjátéki szituáció. Az egyetlen dolog amiről elmondhatjuk: igazán jó, hogy — ha odafigyelünk — fellelhetjük a filmben.

S. E.

Egészségügyi együttműködés

A baráti országokkal fennálló megállapodások lehetőséget adnak az egészségügy nemzetközi kapcsolatainak továbbfejlesztésére is. Az idén az Egészségügyi Minisztériumban már az 1974—75-re szóló együttműködési munkaterveket készítik elő. A kétéves programok lehetővé teszik a tapasztalatcserét az egészségügy különböző szakterületein. Sor kerül írásos anyagok és személyek cseréjére is, a kölcsönös érdeklődésre számot tartó tájékoztató anyagok és dokumentációk megküldésére, s mindinkább előtérbe kerül az egészségügyi intézmények, orvosegyetemek, tudományos intézetek közötti közvetlen együttműködés.